

DICTADURA-TRANSICIÓ-DEMOCRÀCIA

creació i direcció

XAVIER ALBERTÍ, LLUÏSA CUNILLÉ
ROGER BERNAT
JORDI CASANOVAS
NAO ALBET, MARCEL BORRÀS

UN PROJECTE A QUATRE BANDES

Dictadura-Transició-Democràcia està format per quatre obres breus. Cadascuna succeeix en un moment de la història recent catalana i espanyola, fent servir d'eix cronològic l'any de naixement dels quatre dramaturgs-directors: 1962, 1968, 1978 i 1989. L'encàrrec fet a cada equip ha estat recrear l'any que van néixer a través de personatges que tinguin aproximadament la seva edat actual. Així, s'ha configurat una companyia d'actors comuna que, transitant pels diversos escenaris en què s'ha convertit la Sala Fabià Puigserver, ens proposa un viatge a través de la memòria personal i col·lectiva. **Dictadura – Transició – Democràcia** vol ser una panoràmica de la nostra història contemporània, vista a través de quatre generacions i de quatre poètiques teatrals.

Dictadura 1

Xavier Albertí i Lluïsa Cunillé

En Franco ho tenia clar: “...detrás de

mí queda todo bien atado y garantizado por la voluntad de la gran mayoría de los españoles”. Ens ho feia saber l'any 1962, quan Raphael guanyava el Festival de la Canción de Benidorm. Mentrestant, la societat espanyola descobria la televisió veient *Perry Mason*, *Furia* i *Bonanza*, es distreia calculant la ruta de la sisena flota americana, obria les portes al turisme i comprava les primeres mitges de niló, batedores elèctriques o cuines de fòrmica, sempre sota la protecció “...de la guardia fiel e insuperable de nuestros ejércitos...”.

Dictadura 2

Pablo González Morandi i Roger Bernat

El 18 de maig del 1968, en Raimon va oferir un concert a la Facultat de Ciències Polítiques i Econòmiques de Madrid. Aquest acte ha esdevingut cèlebre per la seva significació en la

lluita per la democràcia a Espanya, i alguns fins i tot han volgut interpretar-lo com la rèplica local de les ànsies de llibertat que van sacsejar el planeta durant aquell any. Tanmateix, en buscar documents sonors de l'acte, ens vam topar amb la sorpresa que només en quedava una cançó editada. Amb l'esperança de trobar algun altre enregistrament, vam posar-nos a buscar. Els dos tècnics de gravació que havien anat al recital eren Juan Manuel Rollán i Manolo Gama. En posar-nos en contacte amb ells, ens van explicar que després del concert havien aconseguit burlar els grisos que s'esperaven a la sortida i emportar-se la cinta al seu estudi. Durant els dies que van seguir, un munt de gent va visitar-los per fer-se amb una còpia d'aquell acte. Entre aquelles persones també hi havia la policia, un fet que va decidir-los a destruir la cinta per evitar possibles represàlies.

Unes setmanes més tard vam trobar a l'arxiu de RNE un fragment del concert. Com era possible que hi hagués una cançó enregistrada a la integral del Raimon i que en trobéssim un fragment a la ràdio si l'enregistrament original havia estat destruït 42 anys abans? Vam seguir la pista de RNE perquè en Raimon tampoc coneixia d'on havia sortit aquella gravació. El document que hi havia als arxius de la ràdio pertanyia a Fernando Segundo Moya, amic dels dos tècnics de gravació. Actualment viu a Sevilla, on exerceix de professor a la Universitat. Vam contactar-hi però, tot i que jurava haver tingut a les mans la cinta que havíem sentit a la ràdio, no aconseguia trobar-la. Quan ja estàvem a punt de deixar estar el projecte, d'encarar-lo des d'una altra perspectiva, tot i que des d'un inici havíem volgut reconstruir aquell fet a partir del so ori-

ginal, en Fernando Segundo ens va trucar per dir-nos que havia trobat la cinta de casset a casa del seu germà. La cinta consta de 5 de les 10 cançons que Raimon va cantar aquella tarda. Gràcies a Fernando Segundo que ens ha cedit la gravació, a en Raimon que ha donat el vist-i-plau per a la seva reproducció pública i al Teatre Lliure que ha fet possible el projecte, aquest document històric torna a ser a disposició del públic.

Transició

Jordi Casanovas

Novembre de 1978. La constitució espanyola és a punt de ser aprovada. Uns la troben fluixa. Uns altres, suficient. D'altres, excessiva. Les decisions s'han hagut de prendre amb relativa pressa. O amb molta pressa. Des de la televisió nacional encara s'emeten els programes que existien fa poc més de tres anys. Els estudis de Miramar, tot i que es repartien entre els platós de l'Hospitalet i d'Esplugues, es traslladaran en breu a Sant Cugat. Una proposta agosarada fa venir la Montserrat a dirigir el primer programa del circuit català obert a tot l'Estat. Un es pregunta si hi va haver prou temps per decidir les lleis, en definitiva, la constitució que ens havia de regir, com a mínim durant els trenta anys següents. Potser algú, enmig de la reunió, va pensar: “*Deixem-ho així, de moment, que no està massa malament i agrada més o menys a tothom, i d'aquí uns anys ja ho canviaran segons els convingui*”.

Democràcia

Nao Albet i Marcel Borràs

El País. Dijous 29 de desembre de 1989. Pàgina 42. *Una España saca-*

da de la manga. *“Hoy se cumplen 11 años de la entrada en vigor de la Constitución Española y en las altas esferas del Estado siguen sucediendo casos que recuerdan al franquismo de los 40 (...). El Ministerio del Interior está siendo investigado por presunta relación con los acontecimientos (...). De momento ya son 12 los hombres acusados por detención ilegal, asesinato en primer grado y malversación de caudales públicos.*

(...) Varias fuentes informan que las operaciones estaban subencionadas con fondos del Estado. (...) El Presidente del Gobierno confiesa su desconcierto ante los hechos y asegura no descansar hasta la condenación de todos implicados (...). Mientras tanto, los ciudadanos de a pie seguiremos siendo manipulados y engañados por aquellos que tienen el poder.” Fragments d'un article de Francisco Morales. ■
